

213. Koroncó, Wesselényi utca

(Győr-Moson-Sopron megye) R?, V, Ró, Á

Takács Károly 2008. január 21–29. között régészeti szakfelügyelet keretében 66 objektumot dokumentált Koroncón; a Wesselényi utca meghosszabbításában húzott 60 cm széles közműárokban. A további közművesítési munkálatok előtt megelőző feltárást végeztünk március 25. és április 30. között. A 7 m széles, mintegy 350 m hosszú sávban, illetve a közművekhez kapcsolódó bekötésekben 232 objektumot tártunk fel. A szelvény ÉNy-i végében az objektumok elfogytak, itt egy vastag, futóhomokos réteg esetleg a korábban mélyebb terület későbbi (középkori?) feltöltődésére utalhat. A feltárási terület másik, DK-i végén szintén nem jelentkeztek objektumok, ez a terület egy sötétbarna, leletanyagot nélkülöző réteg tanúsága szerint időszakosan víz alá kerülhetett és megtelepedésre alkalmatlan volt.

A feltárt objektumok egy jelentős csoportja a korai vaskorra keltezhető. Egy földbe mélyített épület (ház?, műhely?) mellett nagyszámú méhkas alakú tárolóverem került elő. A bennük talált nagy mennyiségű patics alapján felszíni építmények meglétével számolhatunk. A kerámiaanyag a telepet a HaC-periódusra keltezi. Számos nehezen datálható őskori (nagyobb részt bizonyára vaskori) objektum mellett egy gödör korábbi időszakra, nagy valószínűség szerint a rézkorra keltezhető.

A római kort 2 földbe mélyített ház, 2 kút, néhány gödör és számos árok (köztük egy nagy cölöpökkel ellátott kerítőárok) képviseli. A leletanyag – terra sigillaták, festett kerámia, nagyméretű hombártöredékek, egygombos erős profilú fibula – az 1–2. századra datálható, ezt a kelteztést erősíti meg 2 szórvány érem is (Domitianus, Hadrianus).

Két kisméretű, négyzet alakú, földbe mélyített ház a korai Árpád-korra (10–11. sz.) keltezhető. Az egyik tengelyben található cölöplyuk-pár, a DK-i sarokban kialakított, kis kövekből álló tűzhely ezeket az építményeket a győri vagongyárban dokumentált úgynevezett „kisházak periódussal” párhuzamosítja.

Az Árpád-kor fejlettebb szakaszából (12–13. sz.) származó objektumok – elsősorban szabadtéri tüzelőgödrök, kisebb gödrök és árok – szórványosan a teljes területen megtalálhatók voltak.

Munkatársak: Molnár Attila, Pesti Krisztina régészek, Szalai Gábor, Tóth Péter régésztechnikusok.

NAGY ANDREA

214. Kozármisleny, Botos-dűlő, Pécsi utca

(Baranya megye) Ró

2008. június 30-án bejelentés alapján helyszíni szemlét tartottam a régészeti lelőhelyként számon tartott római villához tartozó területen (Hrsz.: 0173/44), ahol a pataktól É-ra, a volt fatelepen épületalapozás nyomait találtuk. Az alapok részben a korábban mesterségesen feltöltött lejtő D-i oldalába kerültek, részben pedig cölöpalapok voltak (16 db). Bár a lejtőből kiszedett föld

meddőhányójában is előfordultak szórvány cserepek, feltételezésünk szerint a cölöpgödrök D-i sora került olyan mélyre, hogy a római maradványokat elérje. Innen már nemcsak cserepek, hanem kövek tegulák és freskódarabok is előkerültek. Július 9-én újabb helyszíni ellenőrzést végeztem, s megállapítottam: a római villa központi épületeinek É-i része valószínűleg benyúlik a telek D-i része alá. Ugyanígy a környező telkeken számíthatunk római jelenségekre.

GÁBOR OLIVÉR

215. Kőny, Proletár-dűlő II.

(Győr-Moson-Sopron megye) U, LT, Ró, Á

2008. október–december folyamán megelőző feltárást végeztünk a 85. sz. főút Enesét elkerülő szakaszának nyomvonalára eső 2. sz. lelőhelyen: 5046 m²-en felületen 327 jelenséget találtunk.

A legkorábbi leletek az *újkőkori* dunántúli vonaldíszes kerámia kultúrája idejéből származnak. A kb. 7000 évvel ezelőtti település nyomai mellett 3 hasonló korú sír is napvilágra került. Az egyik esetben a testet háton fekvő (lábszárcsontjait a combcsontok alá hajlították, fejét feltehetőleg alátámasztották) testhelyzetben helyezték el az ovális alakú sírgödörben. Mellékletei közül kiemelendő a medence bal oldalán elhelyezett kis bögre, a bal felkar külső oldalán talált tálka.

A másik esetben a csontváz bal oldalán fekvő, zsugorított helyzetű volt. Felsőteste állatjárás által bolygatott, edénymelléklete(i) töredékesek voltak. A harmadik esetben egy sekély, kerek szájnnyílású, méhkas alakú tárológödörben bukkantunk egy bal oldalán fekvő, erősen zsugorított testhelyzetű csontváza.

A *késő kelta* (Kr. e. 1. sz. második felétől időszámításunk kezdetéig) ill. a késő római korból (Kr. u. 4. sz.) félig földbe mélyített, téglalap alakú házakat tártunk fel. Az *Árpád-kort* (12–13. sz.) pedig szintén településjelenségek képviselték. A régészeti objektumokból állatcsontok, kagylóhéjak, csont- és kőeszközök, kerámiatöredékek kerültek elő. A római kori ház betöltésében egy bronzfibula ill. egy csontfésű töredékét is megtaláltuk.

VARGA KRISZTINA

216. Környe, Alkotmány utca 2–4.

(Komárom-Esztergom megye) Ró

2008. július 28. és augusztus 6. között folytattuk a környei késő római erőd feltárást. A helyszín a környei Polgármesteri Hivatal udvara volt (Hrsz.: 283), az Alkotmány utca 4 sz. alá eső részen.

Egy É–D irányú 1,5 m széles árokkal folytattuk a munkát, a tavalyi árokhoz csatlakozva É felé. A késő római kori planír felszínét azonosítottuk, akár a korábbi években. Két helyen mutatkozott egy-egy sor kő 3 illetve 2 m szélességben. A D-i szélesebb kősornál egy K-i irányú keresztszondát nyitottunk, amelyben ugyanaz mutatkozott, valamint Ny-ra 3 m-re egy kisebb árokkal